

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919200942
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6919200942.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci maloletej: K. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa rodičov - matky: F. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. K., B. C. X/X, zastúpenej JUDr. Danou Ďalakovou, advokátkou s miestom výkonu Rimavská Sobota, Daxnerova 2 a otca: R. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. S. XX, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7P/22/2019 - 36 zo dňa 12. 03. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7P/22/2019 - 36 zo dňa 12. 03. 2019 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „okresný súd“) otcovi maloletého dieťaťa R. X zakázal styk s maloletou K. U. (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (II. výrok).

2. Okresný súd rozhodol s poukazom na Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, Čl. 5 písm. b), c), h), i) a § 28 ods. 2 Zákona o rodine, Čl. 2, 3 a 9 Dohovoru o právach dieťaťa. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že manželstvo rodičov maloletej bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/8/2016 zo dňa 23. 03. 2016, príčinou rozpadu manželstva bola závislosť otca dieťaťa od alkoholických nápojov a psychotropných látok pod vplyvom ktorých bol agresívny. Otec dieťaťa uvedenú skutočnosť potvrdil. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že na jednej strane jedným zo záujmov maloletého dieťaťa je udržiavanie kontaktu so svojim otcom avšak na druhej strane ďalším dôležitým záujmom maloletého dieťaťa je jeho bezpečie, ochrana jeho psychického a fyzického vývinu a v neposlednej miere tiež citového vývinu. Súd prvej inštancie zvažoval, či je naozaj v záujme dieťaťa zakázanie jeho styku s otcom, nakoľko bolo preukázané, že dieťa má z otca obavy, je vzhľadom k závislosti otca na návykových látkach reálny predpoklad, že môže konať pod ich vplyvom skratovo a ohroziť tým svoju maloletú dcéru. Súd prvej inštancie preto styk otca s maloletou zakázal, podotkol pritom, že pokiaľ dôjde na strane otca k jeho náprave, t. j. podrobí sa liečbe je možný predpoklad, že mu bude umožnené s maloletou dcérou sa stretávať.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“) v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal včas odvolanie otec navrhujúc, aby súd vykonal psychologický posudok maloletej, matky maloletej a jeho. V odvolaní uviedol, že si nie je vedomý, že by mal na vývoj maloletej nepriaznivý vplyv. Poukázal pritom na skutočnosť, že s maloletou od roku 2016 neudržiava kontakt a nikto ho spolu s maloletou nevidel. Otec si je vedomý, že maloletá potrebuje vzor obidvoch

rodičov a je presvedčený, že jeho stretávania sa s maloletou by boli skôr prospešné ako škodné. Dôvodom prečo s maloletou nebol od januára 2016 bolo podľa neho správanie matky maloletej, ktorá mu v stretávaní s maloletou bránila. O predposledný kontakt s maloletou sa pokúsil v decembri 2018 a to prostredníctvom nezainteresovanej osoby pomocou ktorej chcel maloletej odovzdať vianočný darček. Matka maloletej jej však odovzdanie vianočného darčeka neumožnila, predmetná osoba potom nechala darčeky pred vchodovými dverami. O posledný pokus stretnutia s maloletou sa otec pokúsil 08.04.2019, keď ju chcel vidieť v škôlke.

5. Otec ďalej poukázal na skutočnosť, že si plní pravidelne, t.j. riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Ďalej uviedol, že si nie je vedomý pátrania voči jeho osobe a takisto si nie je vedomý, že by dlhodobo užíval omamné látky. Potvrdil, že matku maloletej raz fyzicky napadol (dal jej ako sám tvrdil „otcovskú“ facku) ale to z dôvodu, že si držala čepeľ nožička na tehotnom brušku. Nie je si vedomý, že by bol pod vplyvom omamných látok agresívny, pričom drogu vo svojom živote užil cca. dva krát. Toto uviedol aj pri rozvode a potvrdzuje to aj lekárska správa, pričom zdôraznil, že herne nenavštevuje.

6. S poukazom na vyššie uvedené otec nevidel dôvod, prečo by sa nemohol stretávať s maloletou. Poukázal aj na skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie neprevzal z dôvodu, že sa donedávna nezdržoval v mieste trvalého bydliska. Považoval za nespravodlivé, že mu boli odobraté rodičovské práva bez možnosti obhájenia sa. Pokiaľ by to bolo možné bol by rád, keby boli preskúmané aj jeho podmienky na vytváranie bezpečného a stabilného prostredia na výchovu maloletej, ochranu dôstojnosti ako aj duševného, telesného, citového vývinu dieťaťa a tiež vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi.

7. K bodu 13 napadnutého rozsudku uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by príčinou rozpadu jeho manželstva mala byť jeho údajná závislosť od alkoholických a psychotropných látok, pod ktorými by mal byť agresívny, agresivitu okrem vyššie spomenutého jediného razu neprejavil a v čase rozvodu nepotvrdil nijakú spomínanú závislosť. Na záver konštatoval, že by bol rád keby súd jeho odvolaniu vyhovel.

8. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca vyjadril, pričom uviedol, že v záujme preverovania aktuálneho stavu v starostlivosti o dieťa, ako aj ohľadom zistenia ďalších skutočností, dňa 09.05.2019 o 10.00 hod. previedol sociálne šetrenie v rodine maloletej F. U.. V rámci pohovoru matka uviedla, že otec naposledy o dieťa prejavil záujem dňa 29.12.2018, kedy prostredníctvom svojej terajšej partnerky poslal darčeky - podľa udania matky „použité detské veci a hračky“. Matka po tomto incidente bola po psychickej stránke natoľko rozrušená, že prežívala menší šok, podobne aj maloletá Z., ktorá potom v noci sa často budila a vykrikovala zo sna. Matka nepravdivé tvrdenie otca ohľadom užívania drog kategoricky odmietla, pretože má o tom vedomosti, že aj v súčasnej dobe užíva návykové látky pod ktorými je agresívny o čom sa aj sama presvedčila, vtedy keď počas ich spolužitia ju fyzicky ako aj psychicky atakoval a to aj za prítomnosti maloletej. Matka mu po ich rozvode bez problémov umožnila styk s maloletou, ale otec sa vôbec nesnažil so svojou dcérou vybudovať citovú väzbu. V súčasnej dobe ho už dieťa vôbec nepozná, nespomína ho a už ani o neho nejaví žiadny záujem. Pokiaľ otec vo svojom odvolaní poznamenal aj to, že matka mu neustále zabraňovala styk s maloletou a neumožnila mu, aby sa stretávali. Kolízny opatrovník bol ohľadom tohto tvrdenia názoru, že otec už aj v predošlých rokoch bez problémov mal možnosť požiadať súd o úpravu styku s maloletou. V rámci sociálneho šetrenia bolo zistené, že maloletá v súčasnej dobe žije v harmonickej, vyrovnanej rodine, má dostatočné množstvo oblečenia a obuvi adekvátne k ročnému obdobiu. Matka sa jej všestranne venuje, pri jej výchove aplikuje demokratický výchovný štýl. Maloletá v súčasnej dobe navštevuje MŠ na sídl. Q. v Q.. K.. Maloletá je silno citovo naviazaná na matku a na starých rodičov zo strany matky. V rámci sociálneho prieskumu bol prevedený pohovor aj s Z.. D. E. v Detskej ambulancii pre deti a dorast v Q.. K., ktorá starostlivosť matky hodnotila veľmi pozitívne.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bol kolízny opatrovník toho názoru, že otec svojim neadekvátnym správaním a kvôli jeho násilníckemu správaniu a spôsobom života pre dieťa by bol nesprávnym príkladom. Je to aj značná obava o maloletú, pretože v dôsledku tohto styku dieťaťu by jej hrozila ujma na psychickom zdraví alebo aj ujma v inej než zdravotnej oblasti.

10. Matka maloletej sa prostredníctvom svojej advokátky k odvolaniu otca vyjadrila, pričom uviedla, že odvolanie je plné vzájomných protirečení a súčasne je plné klamstiev. Poukázala na skutočnosť, že nezainteresovaná osoba ktorú otec poveril odovzdaním vianočného darčeka je žena po ktorej je

vyhlásené pátranie z dôvodu spáchania trestnej činnosti. Namietala tvrdenia otca maloletej, že mu bránila v stretávaní s maloletou. Naopak vždy hľadala cestu porozumenia. Nakoľko však je podľa nej otec už roky závislý na návykových látkach, ktorá skutočnosť bola aj príčinou rozvodu, on sám prestal mať s maloletou akýkoľvek kontakt a maloletá ho jedine jeho pričinením vôbec nepozná. To, že otec maloletú nevidel od 20.01.2016, a to že maloletá ho fakticky nepozná zapríčinili drogy a neochota otca svoju závislosť riešiť. Poukázala na DVD záznam na ktorom otec maloletej budil verejné pohoršenie, keď si na verejnom mieste vplyvom návykových látok sám privodil stav, ktorým budil verejné pohoršenie celého okolia.

11. Tvrdenie otca maloletej v odvolaní, že nikdy nebol a ani teraz nie je závislý na návykových látkach podľa matky vyvracajú jeho samotné tvrdenia a to jednak v rozvodovom konaní, kde do zápisnice sám vyhlásil, že svoju závislosť chce skutočne riešiť a chce sa ísť liečiť. Zároveň je podľa nej preukázané, že sa dopustil trestnej činnosti pod vplyvom návykovej látky a z uvedeného dôvodu bol právoplatne odsúdený na podmienený trest odňatia slobody. Za závažný dôkaz považovala aj priznanie otca maloletej ku svojej závislosti, ktoré uviedol v lekárskej správe, z obdobia, keď ešte boli manželmi. V prepúšťacej správe doslovne uvádza, že alkohol užíva od ôsmich rokov, a od 14 - tich rokov denne, pervitín užíva od 17 - tich rokov, priznáva tu svoju závislosť na pervitíne ktorú chce riešiť liečením.

12. Matka ďalej poukázala na skutočnosť, že ju otec udrel počas trvania manželstva nie raz ale veľa krát, ona to však nikdy nehlásila na políciu. Podľa jej vedomostí otec maloletej neprestal s užívaním návykových látok a tieto užíva aj v súčasnosti. Svedčí o tom podľa nej aj tá skutočnosť, že ho v jej byte, ako aj u nej v práci po podaní jej návrhu v predmetnej veci hľadala polícia s odôvodnením, že je po jeho osobe vyhlásené pátranie. Podľa matky je otcovo popieranie návštevy herní tiež klamstvom, nakoľko ak občas aj pracoval, tak všetky zarobené peniaze skončili v herni.

13. Matka konštatovala, že nakoľko vďaka otcovi maloletej má bohaté skúsenosti s drogovou závislou osobou obáva sa hlavne nepredvídateľnosti a nevypočítateľnosti správania sa osoby ktorá je pod vplyvom návykovej látky. Matka považuje za svoju povinnosť predvídať nebezpečenstvo z tejto situácie reálne plynúce a to aj voči druhému rodičovi maloletého. Za danej situácie má však, z dôvodu jeho nepredvídateľného správania, do ktorého sa dostáva pod vplyvom návykovej látky, dôvodnú obavu o život a zdravie maloletej. Svoj návrh matka podala práve z toho dôvodu, že otec sa chce prostredníctvom trestne stíhanej ženy stretnúť s maloletou. Podľa matky sú všetky uvedené skutočnosti samy o sebe dostatočným dôkazom o tom, že jej návrh je dôvodný a bol podaný jedine v záujme ochrany života a zdravia maloletej. Matka poukázala aj na skutočnosť, že otec maloletej má vždy možnosť absolvovať liečenie a vyriešiť si svoju závislosť na návykových látkach a po preukázaní absolútnej a trvalej abstinencie na akékoľvek návykové látky si môže postupne opäť nájsť cestu k maloletej.

14. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti matka navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

15. K vyjadreniu matky sa vyjadril aj kolízny opatrovník, pričom uviedol, že zotrváva na stanovisku, ktoré prezentoval na pojednávaní Okresného súdu Rimavská Sobota dňa 12.03.2019 a vyjadrení k odvolaniu otca zo dňa 13.05.2019 a iné skutočnosti už nemieni k tomuto stanovisku doplniť. Zároveň navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý podľa neho pri vynesení verdiktu rešpektoval záujem a práva maloletého dieťaťa.

16. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. V zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

18. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

19. Otec maloletej v odvolaní okrem iného uviedol, že si nie je vedomý, že by mal na vývoj maloletej nepriaznivý vplyv. Poukázal pritom na skutočnosť, že s maloletou od roku 2016 neudržiava kontakt a nikto ho spolu s maloletou nevidel. Ďalej otec uviedol, že predvolanie na pojednávanie neprevzal z dôvodu, že sa donedávna nezdržoval v mieste trvalého bydliska, pričom považoval za nespravodlivé, aby mu boli odobraté rodičovské práva bez možnosti obhájenia sa. Na záver odvolania navrhol, aby súd vykonal znalecké dokazovanie, t.j. psychologický posudok tak ako jeho tak i maloletej a jej matky. Odvolací súd po preštudovaní odvolania konštatuje, že je dôvodné a to z nasledovných dôvodov:

20. Zo spisu vyplýva, že otec predvolanie na pojednávanie a ďalšie písomnosti neprevzal v odbernej lehote (č. I. 27 spisu). Súd prvej inštancie pokračoval ďalej v konaní a to v zmysle § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Odvolací súd zo spisu ďalej zistil, že súd prvej inštancie vec prejednal a vo veci rozhodol na jedinom pojednávaní konanom dňa 04. 09. 2014 (č. I. 34 až 35 spisu).

21. Z odvolaním napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol o zákaze styku otca s maloletou majúca za to, že bolo preukázané, že dieťa má z otca obavy (bod. 13 napadnutého rozsudku), pričom toto tvrdenie súd prvej inštancie bližšie neodôvodnil. V konaní bolo preukázané s poukazom na tvrdenie matky (v odvolaní to potvrdil aj otec maloletej), že maloletá sa od januára 2016 so svojím otcom nestretla.

22. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

23. V zmysle ust. § 25 ods. 3 Zákona o rodine súd môže obmedziť resp. aj zakázať styk rodiča s maloletým dieťaťom, ak by tento negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo ak by existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu. Hoci Zákon o rodine ani iné právne predpisy pojem „záujem“ maloletého dieťaťa nedefinuje, možno bez pochyb konštatovať, že v záujme maloletého dieťaťa je všetko, čo mu je na prospech, čo ho nejakým spôsobom obohacuje, prospieva jeho vývoju. V záujme maloletého dieťaťa je v prvom rade to, aby vyrastalo spolu so svojimi rodičmi. V každom prípade, t.j. aj v prípade, keď dieťa z rôznych dôvodov nemôže žiť v úplnej rodine, má dieťa právo na lásku, nehu a starostlivosť rodičov oň. Dieťa má právo žiť v prostredí, v ktorom budú zabezpečené všetky jeho odôvodnené potreby, a to ako po stránke materiálnej, tak aj po stránke emocionálnej, citovej. Rodičia sú povinní zodpovedne starať sa o maloleté deti, dbať o ich zdravie, výchovu, zabezpečovať im potrebnú výživu ako aj všestranný rozvoj. Pri rozhodovaní o návrhu na obmedzenie resp. na zákaz styku rodiča (ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti) s maloletým dieťaťom je súd v prvom rade povinný spoľahlivo zistiť pravý dôvod, pre ktorý bol takýto návrh podaný.

24. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa pri realizácii styku s dieťaťom. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo správny vzťah k tomuto rodičovi. Obmedzenie alebo zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine je opatrením, ktoré prenikavo zasahuje do práv a povinností rodiča, preto ho možno vysloviť až po riadnom zistení skutkového stavu veci. K riadnemu zisteniu skutkového stavu veci patrí tiež rozlíšenie, či uskutočňovanie styku rodiča s maloletým dieťaťom ohrozuje zdravie dieťaťa, prípadne či ide len o predstieraný stav vyvolávaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do výchovy. Spoľahlivé poznanie skutočnosti, či styk rodiča s dieťaťom ohrozuje fyzické alebo psychické zdravie dieťaťa, vyžaduje spravidla spoluprácu súdu s odborníkmi z iných vedných odborov (R 96/1967).

25. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd po dôkladnom preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu, ako aj konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu dospel k záveru, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a teda vec nesprávne právne posúdil. Doposiaľ

vykonané dokazovanie zatiaľ nenasvedčuje záveru, ku ktorému dospel okresný súd. V danej veci nie je sporné, že maloletá sa odmieta stretávať s otcom. Zo spisu vyplýva, že maloletá bola prítomná incidentu, ktorý sa odohral medzi jej matkou a „známou“ otca maloletej v decembri 2018, kedy matka ako sama uviedla mala ostrú reakciu po ktorej dotyčná osoba odišla a maloletá začala plakať (č. I. 1 spisu). Kolíznym opatrovníkom tiež konštatoval, že maloletá K. sa po tomto incidente v noci často budila a vykrikovala zo sna (č. I. 32 spisu). Iné skutočnosti, preukazujúce tvrdenie súdu prvej inštancie, že dieťa má z otca obavy odvolací súd zo spisu nezistil. Otec má v zmysle zákona právo na styk s maloletou a naopak matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Pre riadne zistenie skutkového stavu je nevyhnutné zistiť, či styk otca s maloletou v skutočnosti nepriaznivo vplýva na maloletú. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné, aby súd vo veci zistil skutočný stav, a to nariadením dokazovanie na zistenie uvedenej skutočnosti. Odvolaciemu súdu sa s poukazom na vyššie uvedené javí za vhodné doplniť dokazovanie o vykonanie znaleckého dokazovania v odbore psychológia.

26. Z poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec v súlade s ustanovením § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

28. Po vrátení veci odvolacím súdom, okresný súd vykoná dokazovanie v naznačenom smere a v prípade potreby vykoná aj ďalšie dokazovanie, ktoré sa bude javiť nevyhnutným pre správne rozhodnutie vo veci, nakoľko odvolací súd má za to, že v konaní nebolo preukázané, že dieťa má z otca obavy ako uviedol súd prvej inštancie. Otec musí ďalej preukázať, že má skutočný záujem sa s mal. dcérou stýkať a že jeho povahové vlastnosti neodôvodňujú predpoklad, že bude na maloleté dieťa negatívne vplývať a je schopný sa o maloleté dieťa počas doby styku postarať.

29. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

30. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).